

WERYFIKACJA JAKOŚCI PRZEDMIOTU ZAMÓWIENIA

Anna STANISZEWSKA, Roma MARCZEWSKA-KUŹMA, Anna MAZUR

Streszczenie: W artykule zaprezentowano standardowe kryteria oceny ofert, ze szczególnym uwzględnieniem kryterium jakości. Dokonano analizy dokumentów przetargowych pod kątem minimalnych wymagań ujętych w opisie przedmiotu zamówień i kryteriów jakości zastosowanych do oceny ofert. Autorki zwróciły również uwagę na problemy związane z uzyskaniem jakości przedmiotu zamówień założonej przez zamawiającego w Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia (SIWZ) na etapie eksploatacji przedmiotu zamówień (walidacja).

Słowa kluczowe: zamówienia publiczne, przedmiot zamówienia, opis przedmiotu zamówień, kryteria oceny ofert, kryterium jakości.

1. Rynek zamówień publicznych w Polsce - wprowadzenie

Zamówienia publiczne mogą obejmować praktycznie wszystko, co dany podmiot kupuje, od produktów podstawowych poprzez zarządzanie nieruchomościami, zlecenia budowlane, remonty po usługi finansowe i ubezpieczeniowe [23].

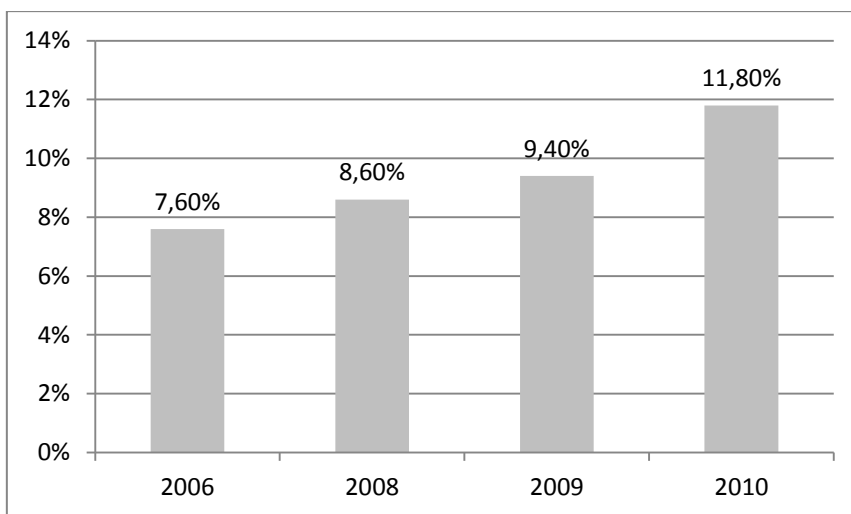
Rozwój rynku zamówień publicznych stanowi jeden z istotnych czynników stymulowania rozwoju społeczno-gospodarczego kraju oraz jest ważnym elementem efektywnego wykorzystania środków publicznych. Potwierdza to obserwowana w Unii Europejskiej tendencja systematycznego wzrostu wartości zakupów dokonywanych na podstawie procedur udzielania zamówień.

Jak wynika z analiz przeprowadzonych przez Komisję Europejską, szacunkowa wartość rynku zamówień publicznych w krajach Unii Europejskiej stanowi około 16% unijnego PKB, co oznacza, że każdego roku instytucje publiczne w Europie wydają równowartość 16% produktu krajowego brutto UE na zakup towarów, usług czy robót budowlanych [23].

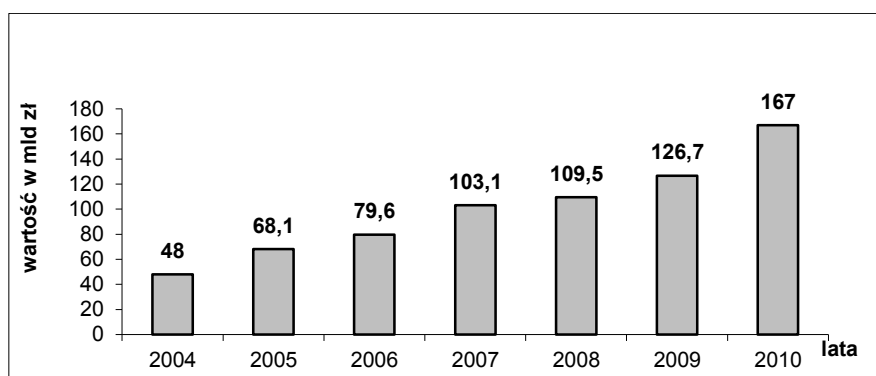
Analizując rynek zamówień publicznych w Polsce, należy zauważyć wzrost udziału zamówień publicznych w PKB, co zostało graficznie przedstawione na rysunku 1.

Stan taki związany jest m.in. z wydatkowaniem środków pomocowych UE. W roku 2006 oszacowana wartość rynku zamówień publicznych wynosiła ok. 7,6 % produktu krajowego brutto z tego roku, natomiast w roku 2010 już 11,8 % produktu krajowego brutto z roku 2010 (wartości obliczone na podstawie szacowanego przez GUS PKB w cenach bieżących w latach 2006, 2008, 2009 i 2010 [3]).

Z uwagi na wielkość rynku zamówień publicznych, pod względem całkowitej wartości wydatkowanych środków, relacji do PKB, liczby jego uczestników oraz liczby zawartych kontraktów, ma on istotne znaczenie dla gospodarki oraz przedsiębiorców. Corocznie na rynku Polskim wzrasta tym samym również wartość zamówień udzielanych zgodnie z przepisami zamówień publicznych (rys. 2).



Rys. 1. Udział zamówień publicznych w PKB w Polsce
 Źródło: Opracowanie własne na podstawie [3,24]



Rys. 2. Wartość udzielanych w Polsce zamówień publicznych w latach 2004-2010
 Źródło: Opracowanie własne na podstawie [21, 24]

Dane przekazane przez zamawiających w rocznych sprawozdaniach o udzielonych zamówieniach wskazują, iż w roku 2010 udzielono aż 195 555 zamówień. Polscy zamawiający w 2010 r. opublikowali w Dzienniku Urzędowym UE 18 623 ogłoszeń o przetargach i konkursach, co stanowiło 11% wszystkich przetargów ogłoszonych na szczeblu unijnym oraz 52% przetargów ogłoszonych przez nowe kraje członkowskie (w roku 2009 liczba ogłoszeń wynosiła 14 248) [9].

Powyższe statystyki pokazują jak znaczącym rynkiem jest i będzie rynek zamówień publicznych, zwłaszcza, że jest to rynek rozwijający się dynamicznie.

2. Kryterium jakości w zamówieniach publicznych – definicje

Stawianie wymagań wykonawcom odbywa się za pomocą dwóch podstawowych narzędzi. Pierwszym z nich jest określenie wymagań za pomocą warunków, których

spełnienia zamawiający bezwzględnie wymaga. Ocena spełniania warunków odbywa się metodą zero – jedynkową (spełnia - nie spełnia). Drugim jest określenie wymagań za pomocą kryteriów oceny ofert (określa stopień spełnienia wymagań). Warunki i kryteria wzajemnie się uzupełniają i wzajemnie od siebie zależą. Im precyzyjniej i wyżej postawione warunki, tym mniejsza potrzeba stawiania w danym zakresie kryteriów [11].

Według słownika wyrazów obcych wyraz „kryterium” oznacza „miernik służący za podstawę oceny” [20]. W kontekście zamówień publicznych kryterium oceny ofert przetargowych jest rozumiane jako miernik służący za podstawę konkretnej oceny. „W odniesieniu do przetargu, prowadzonego w trybie prawa zamówień publicznych (Pzp), jako eliminacyjnego sposobu wyboru ofert powinna to być cecha (właściwość) umożliwiająca wartościujące porównanie konkurencyjnych ofert” [8]. Kryteria mogą być zarówno wymierne (mieralne) jak i niewymierne (niemierzalne). Jednakże kryteria niewymierne muszą poddawać się kwantyfikacji. Zamawiający ma w związku z tym obowiązek przypisać wagę każdemu z kryteriów, poprzez nadanie liczb procentowych łącznie stanowiących 100%. „O tych ustaleniach wykonawcy powinni być powiadomieni już w ogłoszeniu lub zaproszeniu do udziału w postępowaniu. Ponadto, sposób oceny ofert powinien być tak skonstruowany, aby maksymalnie ograniczał subiektywne odczucia i osobiste preferencje” [15].

Najkorzystniejszy bilans ceny i innych kryteriów odnoszących się do przedmiotu zamówienia publicznego umożliwia wybór najkorzystniejszej oferty (art. 2 pkt 5 ustawy Pzp). Ustawa Pzp wymienia dwie zasady wyboru oferty najkorzystniejszej:

- oferta najkorzystniejsza ekonomicznie – zasada równoległego uwzględniania ceny (kosztu) oraz jakości (lub innych przymiotów) przedmiotu zamówienia,
- oferta najtańsza – ustawa dopuszcza stosowanie wyłącznie kryterium ceny, co jednak, przy właściwie określonych warunkach, nie powinno skutkować wyborem oferty nie zapewniającej odpowiedniej jakości.

Zastosowanie innych kryteriów niż cena jest wskazane wtedy, gdy przedmiot zamówienia może różnić się między sobą pod względem jakości, funkcjonalności, parametrów technicznych lub pod względem wysokiej specjalizacji i zaawansowanej technologii, np. sprzęt medyczny [13].

Stosowanie kryterium jakości jest kontrowersyjne ze względu na trudności w jednoznacznym jego zdefiniowaniu. Powodu takiego stanu rzeczy można upatrywać w wielości aspektów wpływających na postrzeganie jakości [7]. Praktycy zarządzania powszechnie akceptują bardzo ogólną definicję jakości: „jakość oznacza stopień, w jakim zbiór inherentnych właściwości spełnia wymagania” [16]. Słownik języka polskiego proponuje definicję „właściwość, rodzaj, gatunek, wartość; zespół cech stanowiących o tym, że dany przedmiot jest tym przedmiotem, a nie innym [19].

W związku z tym, wymagany jest szczegółowy opis sposobu jego oceny. „Konieczność ta wiąże się z niezbędnym zakresem uznaniowości oceniających, co prowadzi niekiedy do dowolności oceny, a w konsekwencji do korzystania przez wykonawców ze środków ochrony prawnej” [5]. Zamawiający, wykorzystując omawiany wyznacznik, musi określić zespół cech stanowiących o tym, że produkt, usługa czy robota budowlana, które zamierza nabyć w drodze przetargu, spełnia wymogi przez niego postawione. Stosując to kryterium np. w stosunku do produktu, może się posłużyć takimi cechami jak: rodzaj materiału z jakiego jest wykonany dany produkt, wytrzymałość, parametry techniczne, termin ważności, kolor.

Kryterium jakości umożliwia ocenę wykonawców pod względem realnych szans przyszłego spełnienia przez nich wymagań zawartych w specyfikacji.

3. Trudności w precyzowaniu kryterium jakości

Trudności w precyzowaniu wymagań jakościowych dla przedmiotu zamówień mogą wynikać m.in. z [1, 3, 4, 9, 10, 14, 17, 22, 25]:

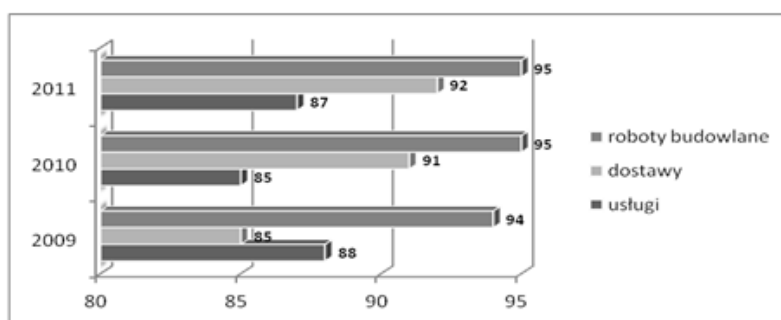
- możliwości kierowania przez Wykonawców zarzutów łamania zasad uczciwej konkurencji i równego traktowania, stronniczości i braku obiektywizmu. Zamawiający jest na to szczególnie narażony w przypadku, gdy pragnie uzyskać przedmiot zamówienia najwyższej jakości, gwarantujący Zamawiającemu długie i bezawaryjne użytkowanie, bezpieczeństwo eksploatacji zarówno dla samego Zamawiającego, jak i dla jego otoczenia oraz funkcjonalność. Niestety w większości postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, Zamawiający bądź to poprzestają na cenę jako jedynym kryterium oceny ofert, bądź to uwzględniają dodatkowo inne kryteria niecenowe, lecz po pierwsze dotyczą one kwestii zupełnie nieistotnych z punktu widzenia późniejszego wykorzystywania przedmiotu zamówień, a po drugie przyznane im wagi są tak małe, że pozostają one bez wpływu na wybór najkorzystniejszej oferty. W takich postępowaniach zazwyczaj wybierane oferty przedstawiają przedmioty zamówienia tanie, lecz nie niewyższej jakości. Nadając kryterium jakości wysoką rangę (znaczącą/decydującą rolę) zamawiający otrzyma oferty droższe, ale korzystniejsze jakościowo, np. w przypadku, gdy o wyborze najlepszej oferty decyduje nadana waga aspektów: 60% cena, 40 % ocena techniczna i jakościowa wykonania wyrobu. Zgodnie z art. 53 akapit 3 Dyrektywy 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w przypadku, gdy w opinii instytucji zamawiającej przedstawienie wag nie jest możliwe z oczywistych przyczyn instytucja zamawiająca powinna wskazać w ogłoszeniu o zamówieniu, w dokumentach zamówienia lub w przypadku dialogu konkurencyjnego kryteria w kolejności od najważniejszego do najmniej ważnego [6].
- w przypadku zamówień dotyczących realizacji świadczeń przyszłych nie jest możliwe ocenienie jakości tych usług na etapie oceny ofert. Tym niemniej, Zamawiający może oceniać szereg informacji podanych w ofertach pod kątem zapewnienia najlepszej jakości usługi, która będzie świadczona (zamówienia dające efekt niemierzalny),
- zarzutów stosowania warunków nadmiernych, np. wymagane doświadczenie w wykonywaniu przedmiotu zamówienia,
- niedopuszczalności subiektywnej oceny ofert – w świetle orzecznictwa KIO, zastosowanie subiektywnego kryterium oceny ofert, na podstawie którego każdy z członków komisji dokonuje indywidualnej oceny ofert - biorąc pod uwagę załączone aprobaty techniczne, atesty, certyfikaty oraz parametry materiałów przewidzianych do zastosowania w odniesieniu do parametrów przyjętych w SIWZ, stanowi rażące naruszenie ustawy Pzp.

Problem pojawia się również, gdy cechy mają charakter niemierzalny jak np. smak, dźwięk, barwa, w związku z czym ocena jest subiektywna w przeciwieństwie do oceny cech mierzalnych. Brak możliwości sparametryzowania wszystkich cech przedmiotu zamówienia powoduje konieczność stosowania oceny opartej na uznaniu. Aby wykluczyć możliwości wystąpienia zarzutu dowolności przeprowadzania oceny ofert, Zamawiający musi zatem zadbać o to, aby szczególność, kompletność i jednoznaczność opisu kryteriów oceny ofert umożliwiła każdemu znającemu treść ofert dokonanie ich właściwej i obiektywnie uzasadnionej oceny. Mimo zatem, że ocena dokonywana przez

poszczególnych członków komisji przetargowej z natury rzeczy będzie miała charakter subiektywny, opis kryterium powinien wskazywać co będzie oceniane i na co będzie zwracana uwaga przy dokonywaniu oceny w ramach tego kryterium.

4. Kryterium jakości – studium przypadku

Autorki przeanalizowały rynek zamówień publicznych w Polsce w 2011 r., pod kątem ogłoszeń o zamówieniu opublikowanych w BZP. W 2011 roku opublikowano w BZP łącznie 457 069 ogłoszeń, z czego 193 707 ogłoszeń dotyczyło ogłoszeń o zamówieniu. W 2011 roku wielu Zamawiających zdecydowało się na zastosowanie tylko kryterium ceny – 95% (w roku 2010 – 91%, w roku 2009 – 90%, w roku 2008 – 89%, a w roku 2007 – 87%) wszczętych postępowań miało być rozstrzygnięte wyłącznie przy użyciu tego kryterium. Odsetek ten jest zróżnicowany w zależności od rodzaju zamówienia, co zostało zobrazowane na rysunku 3.



Rys. 3. Zastosowanie ceny jako jedynego kryterium
Źródło: Opracowanie własne na podstawie [2, 24].

Uzyskane wyniki świadczą o tendencji wzrostowej jeżeli chodzi o zastosowanie kryterium ceny, jako jedynego kryterium w postępowaniach przetargowych, w szczególności jeżeli chodzi o postępowania dotyczące dostaw i usług. Spadek odsetka stosowania ceny, jako jedynego kryterium zanotowano tylko w przypadku usług pomiędzy rokiem 2009, a 2010. Potwierdzają one również trwającą wciąż bardzo dużą niechęć Zamawiających do różnicowania kryteriów oceny ofert w przeprowadzanych przetargach.

4.1. Kryteria postępowań przetargowych - analiza

W celu poznania na ile istotnym kryterium oceny ofert, stosowanym w praktyce przez Zamawiających, jest kryterium jakości przedmiotu zamówienia przeanalizowano 125 ogłoszeń o przetargach nieograniczonych zamieszczanych w BZP w okresie styczeń – marzec 2012.

W zdecydowanej większości badanych przetargów (97 co stanowi 77,6 % wszystkich badanych przetargów), jedynym kryterium oceny ofert okazała się cena. Tylko w 23 z badanych postępowań Zamawiający zdecydowali się na wybór oferty przy zastosowaniu pozacenowych kryteriów ofert. Tabela 1 przedstawia ilość kryteriów zastosowanych przez Zamawiających w przetargach, ze szczególnym uwzględnieniem postępowań, w których występują również inne niż cena kryteria.

Tab. 1. Ilość kryteriów oceny ofert stosowanych przez polskich inwestorów

ilość kryteriów	ilość przetargów	% przetargów, w których zastosowano kryteria inne niż tylko cena
jedno	102	
dwa	17	75%
trzy	3	14,29%
cztery	0	0
pięć	2	7,14%
sześć	1	3,57%

Zródło: Opracowanie własne na podstawie [3].

Spośród zamawiających, którzy zdecydowali się na zastosowanie oprócz ceny także innych kryteriów, większość – 75%, wymieniło dwa kryteria oceny ofert. Tylko w dwóch przypadkach zamawiający zastosowali pięć różnych kryteriów, a w jednym sześć kryteriów. Średnio zastosowano 1,34 kryteria. W tabeli 2 zaprezentowano rodzaj kryteriów stosowanych przez zamawiających, a w tabeli 3 wielkość przypisanych im wag.

Tab. 2. Kryteria stosowane przez zamawiających

kryterium	ilość postępowań, w którym zastosowano kryterium	współczynnik występowania kryterium* [%]	współczynnik występowania kryterium w pozacenowych kryteriach [%]
cena	125	100,00	x
gwarancja	18	14,4	78,26
termin wykonania	14	11,2	60,87
serwis	8	6,4	34,78
niezmiennosc cen	5	4	21,74
ocena techniczna	14	11,2	60,87

*współczynnik występowania kryterium został obliczony jako udział postępowań, w których miało zastosowanie kryterium do ogółu badanych postępowań

Zródło: Opracowanie własne na podstawie [3]

Tab. 3. Wagi przypisywane przez Zamawiających zastosowanym kryteriom

kryterium	max waga [%]	min waga [%]
cena	100	60
ocena techniczna	40	10
gwarancja	40	5
serwis	30	10
niezmiennosc cen	20	10
termin wykonania	20	5

Zródło: Opracowanie własne na podstawie [3].

Jako, że cena jest jedynym bezwzględnie wymaganym kryterium (art. 91 Ustawy Pzp), zastosowano go więc we wszystkich rozpatrywanych przetargach. Spośród kryteriów poza cenowych największą popularnością cieszyły się te związane z gwarancją. Były one ujmowane przez Zamawiających jako warunki gwarancji okres gwarancji, warunki rękojmi i pojawiły się w 78 procentach postępowań, w których zastosowano poza cenowe kryteria oceny ofert. W następnej kolejności uznaniem Zamawiających cieszyły się takie kryteria

jak: ocena techniczna oraz termin wykonania zamówienia. Pozostałe z wymienionych w tabeli 2 kryteriów tj. niezmiennosc cen oraz warunki serwisu pojawiały się w SIWZ zdecydowanie rzadziej.

Na uwagę zasługuje fakt, że najwyższą średnią wagę spośród wszystkich kryteriów uzyskało kryterium ceny, co oznacza, że Zamawiający, chociaż nie jest to warunek konieczny, najwyższą wagę przypisują właśnie cenie.

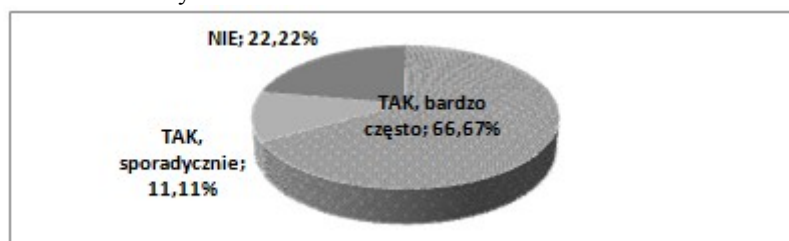
4.2. Jakość przedmiotu zamówienia w ocenie Zamawiających

W celu określenia jak jakość przedmiotu zamówienia jest oceniana przez pracowników odpowiedzialnych za realizację umów, przeprowadzone zostały badania empiryczne. Celem badania było zebranie informacji na temat jakości przedmiotu zamówienia w ocenie Zamawiających. Na potrzeby realizacji badania został opracowany krótki formularz ankietowy.

Badanie polegało na przeprowadzeniu wywiadów bezpośrednich oraz telefonicznych, podczas których osoba prowadząca badanie zadawała pytania umożliwiające wypełnienie ankiety. Uczestnikami badania były osoby zatrudnione w losowo wybranych na terenie miasta Poznania, urzędach i przedsiębiorstwach, które w zakresie swoich obowiązków mają realizację zadań związanych z przygotowaniem, prowadzeniem i dokumentowaniem zamówień publicznych. Ogółem przeprowadzono 65 wywiadów w wyniku, których zrealizowano 45 badań ankietowych, 20 osób odmówiło udziału w badaniu.

Pierwszy etap badania polegał na zebraniu informacji identyfikującej respondentów. Wiedza ta, była niezbędna do oceny prawidłowości dobrania grupy badawczej. Wynik badania potwierdził prawidłowość dobrania próby, bowiem prawie 94% z ankietowanych przyznało, że w swojej pracy realizuje umowy podpisane na podstawie przeprowadzonych postępowań przetargowych.

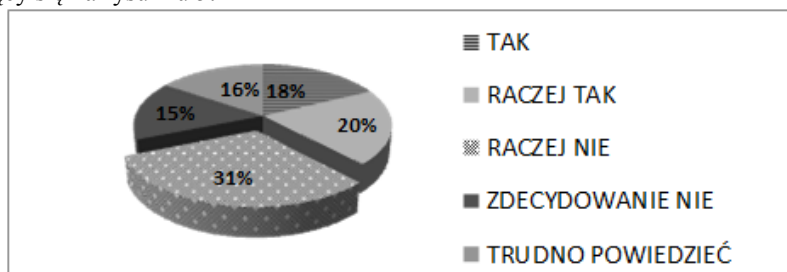
Na podstawie uzyskanych wyników można stwierdzić, że grupę badawczą stanowiły (w większości) osoby o dużej znajomości zagadnień związanych z przedmiotem zamówienia. Fakt ten, został również potwierdzony wynikami ankiety, dotyczącymi roli ankietowanych w procesie tworzenia opisu przedmiotu zamówienia na etapie przeprowadzania procedury przetargowej. Na podstawie udzielanych odpowiedzi ustalono, że zdecydowana większość ankietowanych (78%), bierze udział w przygotowywaniu opisu przedmiotu zamówienia, co zostało przedstawione na rysunku 4.



Rys. 4. Udział ankietowanych w opisie przedmiotu zamówienia
Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań

W kolejnej części badania, dokonano analizy ogólnej oceny ankietowanych nt. jakości przedmiotu zamówienia. Prawie 47% badanych przyznało, że nie jest zadowolonych z jakości przedmiotu zamówienia realizowanego na podstawie umów zawartych w wyniku

przeprowadzonych procedur przetargowych. Szczegółowe wyniki prezentuje wykres znajdujący się na rysunku 5.



Rys. 5. Opinia ankietowanych nt. jakości przedmiotu zamówienia nabywanego w ramach zawartych umów

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań

Odpowiadając na pytanie dotyczące spełniania przez dostarczony przedmiot zamówienia wymagań jakościowych zakładanych na etapie tworzenia SIWZ, aż 58% respondentów przyznało, że ego jakość nie do końca spełnia ich oczekiwania. Stan taki wynikać może z nie do końca precyzyjnego opisu przedmiotu zamówienia przygotowanego na etapie przeprowadzania procedury przetargowej. Jak podkreślali ankietowani jest to efekt nie tylko niedostatecznej wiedzy Zamawiającego nt. przedmiotu zamówienia (27% odpowiedzi), ale przede wszystkim ograniczeń nakładanych na niego przez przepisy ustawy Pzp dotyczące opisu przedmiotu zamówienia (38% odpowiedzi) oraz nierzetelności Wykonawców, którzy dostarczają przedmiot zamówienia nie do końca zgodny ze złożoną wcześniej ofertą (35% odpowiedzi).

Ankietowani zostali poproszeni również o odpowiedź na pytanie na ile istotnymi kryteriami z punktu widzenia jakości przedmiotu zamówienia są wg nich kryteria jakościowe zastosowane do oceny ofert. Wyniki są o tyle zaskakujące, że prawie 65% ankietowanych przyznało, że stosowanie takich kryteriów jest istotne, pomimo tego, że jednocześnie tylko 20% z nich przyznało się do ich regularnego stosowania. Jako główny powód pomijania tego kryterium i ograniczanie się do stosowania tylko kryterium cenowego, respondenci uznali uproszczenie przeprowadzania oceny ofert. Odpowiedź tą często uzupełniali komentarzem, że kryterium to zastępowane jest szczegółowym i rzetelnym opisem przedmiotu zamówienia.

W świetle przeprowadzonych badań uznać należy, że jakość to dla Zamawiających pojęcie nadal trudne do zdefiniowania i właściwie niemierzalne. To z kolei powoduje, że z jego zastosowaniem Zamawiający miewają sporo problemów. Kryterium to wymaga bowiem szczegółowego opisu w SIWZ tak, by wykonawcy w razie wątpliwości nie sięgali po środki ochrony prawnej. Zamawiający, wykorzystując ten wyznacznik, musi określić zespół cech stanowiących o tym, że produkt, który zamierza nabyć w drodze przetargu, spełnia wymogi przez niego postawione. To jednak nadal nastęrcza Zamawiającym wiele trudności, powodując że ograniczają oni stosowane kryteria oceny ofert do minimum.

4.3. Rozwiązania nietypowe w opracowywaniu wymagań jakościowych

W celu uzyskania produktu wysokiej jakości Zamawiający ma możliwość zastąpienia kryteriów jakościowych koniecznością spełnienia przez Wykonawców nietypowych wymagań, do których można zaliczyć np. opracowanie koncepcji realizacji przedmiotu

zamówienia, określenie przez Zamawiającego parametrów przedmiotu równoważnego – muszą być zatem sprecyzowane warunki liczbowe, lub inne ostre kryteria tj. np.: akceptowalna wielkość, waga, kształt, zapach, po spełnieniu których możliwe będzie uznanie oferowanego przedmiotu za równoważny przedmiotowi zamówienia. Pojęcie „równoważne“ nie oznacza „takie same“. Wykazanie równoważności nie polega też na dowodzeniu, że zaoferowany produkt jest lepszy, czy też, że nie jest gorszy od tego, którego wymaga Zamawiający, ale że umożliwia uzyskanie efektu założonego przez Zamawiającego za pomocą innych rozwiązań technicznych.

Zasad ta dotyczy również żądania certyfikatów w celu potwierdzenia jakości. Na rynku istnieje wiele rodzajów uznawanych certyfikatów wydawanych przez odpowiednie podmioty uprawnione do kontroli jakości, które mogą potwierdzić jakość przedmiotu zamówienia. W związku z tym, Zamawiający nie może ograniczać swojego żądania tylko do jednego certyfikatu np. ISO. Może jednakże go wskazać pod warunkiem jednoczesnego dopuszczenia możliwości składania dokumentów równoważnych, czyli wydawanych przez podmiot uprawniony do kontroli jakości w zakresie będącym przedmiotem zamówienia.

5. Zakończenie

Obserwując rynek zamówień publicznych w Polsce można dojść do wniosku, że coraz powszechniejszą praktyką jest ustanawianie przez Zamawiającego jednego kryterium ceny i nadanie mu wagi 100%. Jednak, są przypadki, w których warto sięgnąć także po inne kryteria oceny ofert. Doświadczenie wielu postępowań wskazuje bowiem, że może to przynieść Zamawiającemu znaczne korzyści. Poprawność przeprowadzania zamówień publicznych nabrała w Polsce szczególnego znaczenia w kontekście prowadzonych przygotowań do Euro 2012.

Z obowiązku racjonalnego wydatkowania środków publicznych przez instytucję dokonującą zakupów dóbr, usług i robót budowlanych w oparciu o Pzp wynika konieczność znalezienia przez nie „złotego środka” pomiędzy minimalnym wydatkowaniem pieniędzy na realizację zamówień publicznych, a zapewnieniem wysokiej jakości przedmiotu zamówień.

Ważne jest zatem, aby przy formułowaniu kryteriów jakości, Zamawiający dysponował wiedzą dotyczącą oczekiwanych przez niego cech przedmiotu zamówienia. Istotą przeprowadzanych postępowań jest bowiem dopasowanie wyboru oferty do określonych potrzeb Zamawiającego. To z kolei wiąże się z precyzyjnym przygotowaniem opisu przedmiotu zamówienia i wymusza na Zamawiającym konieczność przemyślenia jego istotnych cech. [12].

Literatura

1. Banasik, P., Wybór najkorzystniejszej oferty w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, Presscom, 2011.
2. Biuletyn Informacyjny Urzędu Zamówień Publicznych 12/2011, www.uzp.gov.pl.
3. Biuletyny zamówień publicznych 2006 - 2012.
4. Borowiec, A., Zamówienia publiczne jako instrument wspierania małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce, Politechnika Poznańska, Poznań, 2008.
5. Czajkowski, T. (red.), Komentarz Prawo Zamówień publicznych pod red. T. Czajkowskiego, wyd. Trzecie 2007 wyd. Urząd Zamówień Publicznych Warszawa.
6. Dyrektywy 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 roku w sprawie koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty

- budowlane, dostawy, usługi.
7. Hamrol A., Zarządzanie jakością z przykładami, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 2005.
 8. Haura K., Jakość – jako kryterium oceny ofert [online], www.oskzp.pl/dokumenty/referaty, dostęp na dzień, 10 kwiecień 2011.
 9. Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 1/2011, www.uzp.gov.pl (dostęp na dzień, 2 listopad 2011r.).
 10. Klaudyna, S., W jaki sposób zamawiający powinien określić parametry przedmiotu równoważnego? www.portalzp.pl.
 11. Mazur, A., Staniszewska, A., Marczevska-Kuźma, R., Jakość przedmiotu zamówień w procedurach przetargowych, The International Masaryk Conference MMK, Czechy 2011.
 12. Staniszewska A., Marczevska-Kuźma, R., Mazur, A., Negative trends in descriptions of the subject of public procurements, w: Grzybowska K. (red), Logistics – Selected concepts and best practices, Publishing House of Poznan University of Technology, Poznań, 2012.
 13. Melon M., 2007, Kryterium oceny ofert [online], http://www.muratorplus.pl/biznes/prawo/kryteria-oceny-ofert-cz-iii_60904.html, dostęp na dzień, 10 kwiecień 2011.
 14. Olszewska, J., Rokicki, J., Zamówienia publiczne. Zarządzanie organizacją, ludźmi i problemami, ABC a Wolters Kluwer business, Warszawa, 2010.
 15. Pieróg J., Prawo zamówień publicznych - Komentarz, Wydawnictwo: C.H. Beck, 2012.
 16. PN-EN ISO 9000:2006 Systemy zarządzania jakością. Podstawy i terminologia.
 17. Sendrowski, P., Zbyt niska jakość a odrzucenie oferty, www.portalzp.pl.
 18. Skiba-Kuraszkiewicz K., Zdrowa rywalizacja, w: Przetargi Publiczne, maj 2012.
 19. Słownik języka polskiego, 2002, t. I, s.769.
 20. Słownik wyrazów obcych, Mirosław Jarosz, red. nauk. Irena Kamińska-Szmaj, Wydawnictwo Europa, Wrocław 2001.
 21. Sprawozdań z funkcjonowania systemu zamówień publicznych latach 2004-2010, 2010, Urząd Zamówień Publicznych, Warszawa.
 22. Ustawa z dnia 29 stycznia 2004r., Prawo zamówień publicznych.
 23. Wyrwicka, M., Staniszewska, A., Green procurement and knowledge, qualifications of staff for their conduct, w: Grzybowska K., Wyrwicka M. (red.) Knowledge Management and Organizational Culture of Global Organization, Publishing House of Poznan University of Technology, Poznań, 2011.
 24. www.uzp.gov.pl. (dostęp na dzień, 2 listopad 2011r.).
 25. www.portalzp.pl.

Mgr inż. Anna Staniszewska	60-965 Poznań, ul. Strzelecka 11a
Mgr inż. Roma Marczevska-Kuźma	tel./fax: tel: (61) 665-34-23
Dr inż. Anna Mazur	tel: (61) 665-34-25
Katedra Zarządzania Produkcją i Logistyki	e-mail: anstan69@wp.pl
Katedra Ergonomii i Inżynierii Jakości	roma.marczevska@gmail.com
Katedra Ergonomii i Inżynierii Jakości	anna.mazur@put.poznan.pl
Politechnika Poznańska	